

## A HUNGEXPO TÁJÉKOZTATÁSI MUNKÁJA

Dropa Gusztáv

HUNGEXPO

### Bevezetés

A HUNGEXPO Külkereskedelmi Vásár és Propaganda Iroda tevékenységének ismertetése beleillik és nem is illik bele egy olyan cikksorozatba, mely a tájékoztatási intézmények munkájával foglalkozik.

Szélesebb értelemben a HUNGEXPO sajátos eszközeivel közvetített információk a tájékozottságot növelik mindazok körében, akikhez ezek az információk eljutnak. Tulzás nélkül állítható, hogy ezek az információk - vagy legalábbis egy részük - belföldön eljuthatnak mindenkinek, külföldön pedig évente több mint száz millió emberhez. A HUNGEXPO tehát részese annak az információáramlási rendszernek, mely modern körünk nélkülözhetetlen eleme és gazdaságirányítási rendszerünkben a hatékonyság növelésének egyik legfontosabb komponense.

Ha a fentiek ellenére mégis úgy érzem, hogy a HUNGEXPO tájékoztatási munkája mégsem tartozik teljesen és egyértelműen bele az e folyóirat szerkesztősége által kezdeményezett sorozatba, annak oka a következő:

A fogalmak világos elhatárolása miatt szükséges a tájékoztatási és a propagandafunkciókat ellátó intézmények között különbséget tenni, noha a kétféle intézmény által kibocsátott információ esetről esetre meg is egyezhet egymással. Mégis lényeges különbség van például egy műszaki tájékoztatási intézet és egy reklámvállalat között. Az előbbi egyértelműen az információt igénylők érdekében jár el, azokat az információkat gyűjti, rendszerezi és bocsátja a rendelkezésükre, melyekre a felhasználóknak szükségük van. Amennyiben a tájékoztatási intézet nem állami dotációból tartja fenn magát, bizonyos információkért az igénylők fizetnek. Ezzel szemben egy reklámvállalat elsődlegesen a megbízói érdekében jár el és tevékenykedik. A HUNGEXPO esetében ez a megbízó lehet akár egy-egy vállalat vagy szövetkezet, akár a magyar állam vagy annak valamely hatósága. A HUNGEXPO különben, mint a továbbiakból is kitűnik, távolról sem csak reklámvállalati teendőket lát el és a reklámvállalatot példaképpen, a tájékoztatás és propaganda közötti különbség világossá tétele céljából választottam. A HUNGEXPO teljes tevékenysége tehát a második kategóriába esik, vagyis

az információért nem a felhasználók, hanem az információk kibocsátói, illetve kibocsátattói fizetnek.

Természetesen egy propagandavállalat is arra törekszik, hogy az általa kibocsátott információk különböző címzettjeihez olyan információkat juttasson el, melyeket azok használni tudnak és szívesen fogadnak. De ez minden vállalatra érvényes, amely olyan termékeket állít elő, melyekre a fogyasztóknak szükségük van. De mégis különbséget kell tenni termelők és fogyasztók között, akiknek dialektikus kapcsolatában érdekazonosság és érdekellentét is van.

Mindezt azért tartom szükségesnek bevezetésül elmondani, mert azt tapasztalom, hogy az utolsó egy-két évben nálunk több kísérlet történt e különbség elmosására. Márpedig elengedhetetlenül szükséges, hogy a propagandavállalatok mindenkor az információt kibocsátani kívánó cégek érdekében járjanak el, a tájékoztatási intézetek pedig az információfelhasználók érdekében. Ahogy egy propagandavállalat nem vezetheti magát az eszközök megválasztásában és ügyfeleinek való ajánlásában attól, hogy mekkora jutalékot kap a vállalatától, éppúgy egy tájékoztatási intézetet sem befolyásolhatja a nyújtott információk minőségét illetően az, hogy egy vállalat esetleg fizet neki saját termékeiről vagy eljárásairól szóló információk valamilyen formában való előnyben részesítéséért. A propaganda a propagandáért fizető vállalat szempontjai szerint készült, s ezt tudják mindazok, akik felhasználják. Aki tájékoztatást kap, különösen, ha azért még fizet is, biztos akar viszont lenni abban, hogy a tájékoztatást adó intézet legjobb tudomása szerint tárgyilagos és teljes információt nyújt. Fentiek értelmében a HUNGEXPO nem tekinti magát tájékoztatási intézménynek még akkor sem, ha - és ez tagadhatatlan tény - mind reklámmunkájában, kiadványaiban, mind vásárain és kiállításain sok olyan információt nyújt, mely nemcsak azoknak hasznos, akiről szól, hanem azoknak is, akikhez irányul.

E tájékoztatásról szóló elméleti fejtegetés után rátérek a HUNGEXPO munkájának és feladatainak ismertetésére.

#### A HUNGEXPO feladata

A HUNGEXPO Külkereskedelmi Vásár és Propaganda Iroda szolgáltató vállalat. Feladata, hogy a szó legszélesebb értelmében propaganda szolgáltatásokat nyújtson. Ezek a szolgáltatások elsősorban a külkereskedelemmel kapcsolatosak, vagyis magyar áruk és szolgáltatások külföldön való értékesítését és külföldi áruk és szolgáltatások Magyarországon való értékesítését hivatottak elősegíteni. A HUNGEXPO gazdaságirányításunk új rendszerének bevezetése és a különféle monopoljogoknak ezzel együttjáró leépítése óta magyar vállalatoknak belföldön is nyújt szolgáltatásokat.

A HUNGEXPO feladatainak és szolgáltatásainak köre szervezeti felépítésének ismertetésével és ennek keretében az egyes részlegek feladatainak leírásával ismertethető meg.

**Kiállítások, vásárok**

A HUNGEXPO két nagy operatív részlegre oszlik, melyek élén egy-egy vezérigazgatóhelyettes áll. A Kiállítási- és Vásárterület kiállítások és vásárok rendezésével kapcsolatos minden feladatot ellát. Három főosztály keretében végzi munkáját: Vásárrendező, Kiállításszervező és Műszaki Főosztály.

A Vásárrendező Főosztály a városligeti Vásárváros gazdája. Évenként megrendezi a Budapesti Nemzetközi Vásárt. 1973-tól kezdve két nemzetközi vásár lesz évente Budapesten, tavasszal a beruházási javaké, ősszel a fogyasztási cikkeké. A Vásárrendező Főosztály ezek mellett a nagy rendezvények mellett számos kisebb - részben nemzetközi - szakkiállítást is rendez a városligeti Vásárvárosban. Például 1970-ben Műanyag a mezőgazdaságban, HUNGAROKORR 1970 /korrózióvédelem/, Orvosi Műszer Kiállítás stb., 1971-ben HUNGAROPLAST '71 /műanyagok ipari felhasználása/, MICRONICA '71 /elektronikus építőelemek/, INTERPRINT '71 /nyomdagépipari/ stb. címmel rendezett, illetve rendez szakkiállításokat.

A Vásárrendező Főosztály ellátja továbbá a BNV-k programját meghatározó tárcaközi szerv, a Vásárbizottság titkársági teendőit is.

A Kiállításszervező Főosztály feladata nemzetközi vásárokon és kiállításokon magyar pavilonok szervezése, berendezése és üzemeltetése. Fő feladata azokon a külföldi vásárokon és kiállításokon jelentkezni, ahol Magyarország hivatalosan mint ország állít ki. Minden évben a Minisztertanács határozza meg, hogy a következő évben Magyarország hol vegyen részt hivatalosan külföldi kiállításon, vásáron és hol rendezzen a HUNGEXPO önálló magyar kiállítást vagy magyar hetet.

A Kiállításszervező Főosztály e program alapján leköti a külföldi kiállítási területet, az adott piacon vagy az adott szakmában érdekelt külkereskedelmi vállalatokkal együtt kiválogatja a kiállítandó tárgyakat, begyűjti és kiszállítja őket, megtervezi és megépíti a kiállítást, melyet azután üzemeltet és végül lebont, a helyszínen nem hagyandó berendezési és kiállítási tárgyakat hazaszállítja. Ez igen sokrétű és precíz koordinációt igénylő munka. Egy-egy kiállítás sikeréhez ezenkívül sok kereskedelmi és reklámakció is szükséges, a HUNGEXPO ezekről is gondoskodik.

Ezek a hivatalos kiállításokon kívül a HUNGEXPO kiállításokat rendez egyes magyar vállalatok részére is, amelyek egy-egy külföldi szakkiállításon kívánnak részt venni. Külföldiektől is vállal megbízást hazai kiállítások megrendezésére.

A Kiállítási Főosztály nyilvántartja a több ezer különféle vásárt és kiállítást, tanulmányozza és hasznosítja a vásár- és kiállításrendezés nemzetközi tendenciáit, ellátja a Vásártanács elnevezésű hivatalos tárcaközi bizottság titkársági feladatait.

A Műszaki Főosztály a vásárpavilonok fenntartásával és a kiállítások építésével kapcsolatos műszaki munkákat látja el és kezeli, bérbe adja a kiállítások építéséhez és üzemeltetéséhez szükséges kellekeket /közfalak, butorok stb./.

**Reklám**

A HUNGEXPO Reklámterülete a Reklámügynökségi és a Termelő Főosztályból, s az ezek szolgáltatásait értékesítő Eladási Osztályból, valamint az egész területet kiszolgáló adminisztratív feladatokat ellátó csoportokból áll.

A Reklámügynökségi Főosztály önmagában egy komplett reklámvállalat. Igen sokféle reklámszolgáltatást nyújt külföldi cégek megbízásából Magyarországon és magyar külkereskedelmi, illetve külkereskedő vállalatok megbízásából külföldön. A Reklámtervező Osztály a feladatok közgazdasági elemzésével és ennek alapján a propagandatervek összeállításával foglalkozik. Az elhatározott reklámakciók megvalósításához a reklám /hirdetés, televízió, film, prospektus stb./ tartalmának kialakítása szükséges. A hirdetések a Sajtómédia Osztály helyezi el a belföldi és külföldi lapokban. A Sajtómédia Osztálynak ezért ismernie kell a világsajtót, hogy a megfelelő lapok kiválasztására javaslatot tudjon tenni.

A sajtón kívüli reklámhordozókkal foglalkozó csoportokat a Vegyes-média Osztály foglalja össze. Ide tartozik a film, rádió, tv-csoport, mely reklámfilmeket gyártat és vetített a televíziókban és a mozikban, és - mint a neve is mutatja - a rádiós reklámügyeket is intézi.

A Szabadtéri Csoport foglalkozik neonreklámokkal, plakátokkal, táblahirdetésekkal a közlekedési eszközökön, a sportpályákon és más nyilvános helyeken elhelyezett reklámokkal. A Rendezvény Csoport feladata szimpóziumok, szakelőadások, árubemutatók, sajtókonferenciák, divatbemutatók, étel- és italkóstolók stb. rendezése.

A magyar ügyfelek megbízásából külföldön megvalósítandó reklámakciókat a HUNGEXPO Reklámügynökség vagy közvetlenül a külföldi reklámhordozóknál rendeli meg, vagy - ahol nagyfokú helyismeret szükséges - külföldi reklámvállalatot bíz meg. A külföldi reklámvállalatok nyilvántartásával, megbízásával a Kooperáló Reklámvállalati Csoport foglalkozik.

A Vegyes-média Osztályhoz tartozik még egy Reklám-ajándék Csoport, mely reklám-ajándékokat tervez és rendel meg, részben magyar vállalatoktól és szövetkezetektől, részben külföldi cégektől.

A Termelő Főosztály legfontosabb feladata /elsősorban külkereskedelmi vállalatok részére/ idegen nyelvű és egyéb propaganda-nyomtatványok nyomdai előkészítése és kinyomtatása a HUNGEXPO saját nyomdájában és más magyar és külföldi nyomdáknál. E nyomtatványok skálája igen széles, az egyszerű rölapoktól a több nyelven kiadott vállalati szakfolyóiratokig terjed.

A Reklámterület Eladási Osztálya az ügyfelekkel, a magyar és külföldi vállalatokkal épít ki kapcsolatokat. Az osztályon belül belföldi és külföldi üzletkötő csoport van.

A felsorolt operatív részlegeken kívül természetesen megvannak mindazok az adminisztratív és pénzügyi osztályok, illetve csoportok, amelyek szükségesek ahhoz, hogy egy ilyen külkereskedelmi szolgáltató

vállalat gördülékenyen funkcionáljon. A HUNGEXPO-nak összesen több mint 500 dolgozója van. Valamennyiük egybehangolt, együttes munkája szükséges ahhoz, hogy a magyar és külföldi ügyfeleknek a propaganda minden területén nivós szolgáltatásokat tudjon nyújtani. A HUNGEXPO egyike Európa nagy, komplex kereskedelmi propagandavállalatainak, és mint ilyet, az egész világon ismerik.

DROPPA, G.: Information work of HUNGEXPO /Hungarian Foreign Trade Office for Fairs and Publicity/

Services rendered by HUNGEXPO form part of the information flow a modern growing economy cannot dispense with. In information dissemination, HUNGEXPO tends to represent the interests of information suppliers as opposed to various research institutes and documentation centres which keep track of the users' needs. This follows from the fact that HUNGEXPO is primarily a public relations company.

A public relations company with a very extensive scope of activities, HUNGEXPO diffuses a wide range of economic /commercial and technical/ information on the commission of its customers, and to perform this task, it employs a variety of means and methods. Although it plays an important role in the exchange of information between domestic manufacturers and users, too, HUNGEXPO focusses its interest primarily on the promotion of exports and imports, and on furthering the Hungarian national economy to fit itself into world economy in as feasible and useful a manner as possible.

HUNGEXPO is in charge of the Budapest International Fair and of a number of other international special exhibitions. HUNGEXPO is also engaged in organizing Hungary's official participation in fairs and exhibitions abroad. It is also responsible for Hungary's representation in a yearly average of 40 occasions in various parts of the world.

The company gives assistance to foreign trade /exporting/ companies to organize independent exhibitions or to participate in such events, and also renders similar services to foreign enterprises. The HUNGEXPO Publicity Agency designs and performs the advertising activities of many foreign companies through various media /press, radio, television/ by means of different methods and means of advertising. Its own printing office produces high-quality prospectuses, advertisements and similar publications.

HUNGEXPO is one of the major complex commercial public relations companies in Europe, and as such is well-known throughout the world.

ДРОППА, Г.: Информационная работа HUNGEXPO

Обслуживание HUNGEXPO является частью информационного потока, без которого современное развивающееся хозяйство не обходится. HUNGEXPO в отношении информации представляет интересы органов, выпускающих информации в отличие от различных исследовательских институтов и документационных центров, которые учитывают интересы потребителей. Это вытекает из пропагандистского профиля предприятия HUNGEXPO.

Круг деятельности HUNGEXPO довольно широк. По поручению клиентов оно распространяет разнообразную экономическую (торговую и техническую) информацию и пользуется для осуществления этого разнообразными средствами. Хотя HUNGEXPO играет важную роль и в обмене информацией между отечественными производителями и потребителями, оно сосредоточивает свои силы на содействии ввозу и вывозу, приспособлению венгерского народного хозяйства к мировому хозяйству возможно самым целесообразным и полезным образом.

HUNGEXPO является хозяином Будапештской международной ярмарки и ряда международных специальных выставок. HUNGEXPO организует официальное участие Венгрии на международных ярмарках и выставках. Оно несет ответственность за официальное участие около 40 венгерских предприятий в год в разных частях мира. HUNGEXPO помогает и венгерским экспортным предприятиям в организации самостоятельных выставок, в участии на заграничных выставках и с такими же услугами предлагается заграничным предприятиям. Рекламное агентство HUNGEXPO проектирует и осуществляет рекламную деятельность многих отечественных и заграничных предприятий, используя печать, радио, телевидение и другие средства и методы рекламы. Типография HUNGEXPO издает рекламные издания высокого качества.

HUNGEXPO является одним из больших, комплексных торговых рекламных предприятий мира и как таковое известно во всем мире.

§§

DROPPA, G.: Die Informationstätigkeit des HUNGEXPO /Messe- und Werbebüro des ungarischen Aussenhandels

Die durch HUNGEXPO erteilten Dienstleistungen können als ein Teil jener Informationsströmung betrachtet werden, auf die eine moderne Wirtschaft nicht verzichten kann. HUNGEXPO setzt sich auf dem Gebiet der Informationsverbreitung für das Interesse der Herausgeber von Informationen ein, im Gegensatz zu den verschiedenen Forschungsinstituten und Dokumentationszentren, welche vor allem die Gesichtspunkte der Benutzer vor Augen halten. Das ergibt sich logischerweise daraus, dass HUNGEXPO eine Propagandatätigkeit ausübt.

HUNGEXPO ist ein Propagandaunternehmen mit ausserordentlich weitem Profil. Im Auftrag seiner Klienten verbreitet es weitläufige wirtschaftliche, technische- und Handelsinformationen und nimmt dazu eine grosse Anzahl von Mitteln in Anspruch. Zwar spielt HUNGEXPO eine wichtige Rolle im Informationsaustausch zwischen den inländischen Produzenten und Benutzern - im Mittelpunkt seiner Tätigkeit steht jedoch die Beförderung der Ein- und Ausfuhr sowie die bestmögliche Eingliederung der ungarischen Volkswirtschaft in die Weltwirtschaft.

HUNGEXPO ist für die jährliche Budapester Internationale Messe und für eine Reihe von anderen internationalen Fachausstellungen verantwortlich, organisiert die Teilnahme Ungarns an ausländischen Messen und Ausstellungen. /Etwa 40 Fälle im Jahr, verteilt in der ganzen Welt./ HUNGEXPO unterstützt auch die ungarischen Exportunternehmen in der Organisation eigener Ausstellungen oder in ihrer Teilnahme an ausländischen Ausstellungen und steht mit ähnlichen Diensten auch den ausländischen Unternehmen zur Verfügung.

Die HUNGEXPO Propagandaagentur sorgt für die Planung und Ausführung der Werbetätigkeit vieler einheimischer und ausländischer Unternehmen, wobei sie Presse, Rundfunk, Fernsehen und sonstige Reklagemittel und Methoden anwendet. In der eigenen Druckerei werden Werbek Publikationen hohen Niveaus hergestellt.

HUNGEXPO gehört zu den grossen Handelspropaganda-Unternehmen Europas und ist als solche weltbekannt.

!!!